

Raadsvergadering d.d. : 18 april 2024

Afdeling : Maatschappij en Ruimte

Portefeuillehouder : Wethouder S.C.A. Luijten

Onderwerp : De Groene Zone Zonnepanelen (DGZ-Z)

Betreffend onderdeel : Taakveld 7 "Volksgezondheid en milieu"  
programmabegroting

---

## Samenvatting

De energietransitie in Bergeijk richt zich onder andere op energiebesparing in de gebouwde omgeving en opwekking van hernieuwbare elektriciteit. Ieder jaar stellen we hiervoor het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY op. November jongstleden heeft de Raad ingestemd met het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024. Eén van de opgenomen projecten hierin is het: "De Groene Zone Zonnepanelen". Het project is er op gericht om inwoners te ontzorgen bij het plaatsen van zonnepanelen op hun dak. De focus ligt daarbij op Verenigingen van Eigenaren (VVE) en woningeigenaren met beperkte financiële middelen.

## Inleiding

In het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY wordt jaarlijks aangegeven welke projecten Bergeijk uitvoert om de energietransitie aan te pakken. Eén van de aandachtsgebieden is de aanpak van de gebouwde omgeving. November jongstleden heeft de raad ingestemd met het uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024. Eén van de opgenomen projecten hierin is het: "De Groene Zone Zonnepanelen". Hierbij hebben we aangegeven dat we nog bij de raad terug zouden komen met een Raadsvoorstel.

Gebouweigenaren willen een lagere energierekening om zo vaste lasten te verlagen. Eerder is het project "De Groene Zone Zonnepanelen" succesvol afgerond in 12 andere MRE gemeenten. Hierbij zijn ongeveer 4.500 particuliere woningen van zonnepanelen voorzien. Bergeijk heeft hier toen niet aan deelgenomen. Dit project wordt nu voortgezet waarbij de mogelijkheid wordt geboden aan alle MRE gemeenten om mee te doen. Bergeijk wil nu wel deelnemen.

Kern van het project is dat particuliere woningeigenaren die ontzorgd willen worden bij het plaatsen van zonnepanelen op hun dak kunnen deelnemen aan de "De Groene Zone Zonnepanelen". De focus wordt gelegd op een aantal doelgroepen:

- Particuliere woningeigenaren met beperkte financiële mogelijkheden en/of ontzorgd willen worden;
- Particuliere woningverhuurders die het zelf organiseren ingewikkeld vinden en graag ontzorgd willen worden;
- Woningeigenaren binnen een Vereniging van Eigenaren (VvE), die graag inzetten op verduurzaming van hun woning maar dat in VvE-verband juridisch, financieel en operationeel moeten organiseren en daarvoor goed begeleid willen worden.

## Voorstel

1. Aan het project De Groene Zone Zonnepanelen (DGZ-Z ) Metropool Regio Eindhoven deel te nemen.
2. De uit het projectplan voortvloeiende en daarmee samenhangende activiteiten tot de publieke taak van de gemeente Bergeijk te rekenen.

## Beoogd effect

Het kwalitatieve doel van dit project is als volgt omschreven: *“Het zo veel als mogelijk laten installeren van PV-installaties op daken van inwoners met een smalle beurs, VvE's en particuliere verhuurders”.*

Het project staat open voor iedere woningeigenaar die zonnepanelen wil leggen. Voor Bergeijk verwachten we om gedurende de looptijd zo'n 150 installaties te leggen. Daarbij streven we ernaar om minimaal 50 installaties te leggen bij de inwoners uit de doelgroep. In totaal is de ambitie van DGZ-Z om 2691 installaties in een periode van 3 tot 5 jaar te leggen bij alle 14 deelnemende gemeenten.

Met dit project profileert onze gemeente zich positief naar haar inwoners en het dient als een uniek voorbeeld van burgerparticipatie waarbij de lokale overheid faciliteert en ondersteunt.

## Argumenten

### **1.1 De gemeente speelt een belangrijke rol bij het stimuleren van de overstap naar duurzame energie voor inwoners met beperkte financiële middelen.**

Het is van groot belang dat ook inwoners met beperkte financiële middelen gestimuleerd worden om zonnepanelen op hun dak te realiseren, om met deze investering energiarmede tegen te gaan.

### **1.2 Voor deelnemers is mogelijke financiering beschikbaar via het Nationaal Warmtefonds.**

Wanneer een deelnemer kiest voor een afbetaling in termijnen is daarvoor de Energiebespaarlening van het Nationaal Warmtefonds. Er zijn veel voordelen aan de Energiebespaarlening. Zo kan er maximaal €27.000 geleend worden. De rente staat gedurende de looptijd van DGZ-Z vast en de looptijd van de lening is (deels) zelf te bepalen door de huiseigenaar. Mocht het verzamelinkomen van de eigenaar of eigenaren gezamenlijk onder de €60.000,- liggen, dan is de rente gedurende de hele looptijd 0% met de zogenaamde energiebespaarlening met combinatielening.

### **1.3 De inwoners met een eigen koopwoning, Verenigingen van Eigenaren (VvE's) en particuliere verhuurders worden volledig ontzorgd door de serviceprovider.**

Met de DGZ-Z willen we de focus leggen op het bereiken van de volgende doelgroepen:

- particuliere woningeigenaren met een “smalle beurs”(gezamenlijk inkomen <€60.000), een groeiende doelgroep, die door de huidige inflatie en hogere energietarieven de energiekosten nauwelijks meer kunnen dragen.
- particuliere woningverhuurders die het zelf organiseren ingewikkeld vinden en graag ontzorgd willen worden. Door zonnepanelen op deze woningen te leggen zal uiteindelijk de huurder daarvan profiteren door minder voor zijn energierekening te betalen.
- woningeigenaren binnen een VvE, die graag inzetten op verduurzaming van hun woning maar dat in VvE-verband juridisch, financieel en operationeel moeten organiseren en daarvoor begeleid willen worden.

De ervaring leert dat bij de drie doelgroepen de realisatie van zonnepanelen achterblijft. Het succes van het project berust op het feit dat inwoners volledig worden ontzorgd. Veel bewoners ervaren obstakels wanneer ze hun woning willen verduurzamen, zoals uitzoekwerk, administratieve taken, financiële zaken en het zelf organiseren van onderhoud. Dit project pakt deze zorgen aan door de serviceprovider, die de woningeigenaar en de VvE ontzorgt vanaf het begin (de aanvraag) tot het einde van het project (installatie van de zonnepanelen en onderhoud ervan). Hierdoor wordt een belangrijke barrière voor het aanschaffen van zonnepanelen weggenomen.

Ook speelt de gemeente hierin een belangrijke rol. De meeste inwoners ervaren de gemeente als betrouwbare partij die het zoekwerk van de inwoner uit handen neemt en zorgt voor een goede installateur voor het leggen van zonnepanelen. Hiermee wordt een volgende drempel weggenomen.

## **1.4 Met dit project neemt de Metropool Regio Eindhoven het voortouw om het gebruik van zonne-energie op particuliere woningen te bevorderen en te ondersteunen.**

Op deze manier zetten de gemeenten een belangrijke stap in het behalen van de doelen zoals vastgesteld in het Klimaatakkoord en het duurzaamheidsbeleid van de gemeenten zelf. In Bergeijk hebben we in onze Transitievisie Warmte bijvoorbeeld als doel omschreven dat in 2030 70% van de elektriciteitsbehoefte van de gebouwde omgeving voorzien wordt door zonne-energie van daken. Er zijn 14 gemeenten voornemens aan DGZ-Z mee te doen en zij brengen allen gelijktijdig dit project in de gemeenteraad.

## **1.5 Het project bevordert de bedrijvigheid en werkgelegenheid in de Metropool Regio Eindhoven.**

Gezien de omvang van het project is het wettelijk vereist om een Europese aanbesteding uit te voeren voor de selectie van het bedrijf. Dit betekent dat het niet zomaar mogelijk is om lokaal MKB (Midden- en Kleinbedrijf) te kiezen. Echter, bij de aanbesteding wordt lokale onderaanneming als positief aspect meegenomen.

## **1.6 De gemeente wordt volledig ondersteund bij de uitvoering van dit project.**

Een ambtelijke projectgroep, bestaande uit de gemeenten Best, Cranendonck, Deurne en Heeze-Leende, heeft dit project opgezet en doordacht. Alle benodigde documenten zijn beschikbaar gesteld aan de deelnemende gemeenten in onze regio. Bovendien is geregeld dat de serviceprovider verantwoordelijk is voor alle administratieve en uitvoeringstaken in dit project, inclusief de uitvoering van het plaatsen van de zonnepanelen en de maandelijkse facturering. Financieel gezien wordt de gemeente eveneens ontlast. Deelnemers hebben de mogelijkheid om, indien gewenst, een lening af te sluiten bij het Nationaal Warmtefonds. Ook worden ze bijgestaan bij het aanvragen van subsidie. Wat betreft de lening en de bijbehorende administratie wordt de gemeente volledig ontzorgd.

## **1.7 Het project draagt bij aan de verduurzaming van de woningen in de gemeente Bergeijk.**

DGZ-Z leidt tot de installatie van veel nieuwe zonnepanelen. De ervaring uit het eerdere zonnepanelenproject in de regio leert dat er een bijkomend effect, ook wel bekend als een "spin-off", merkbaar was. Vanuit het project werd actief gecommuniceerd over zonnepanelen, wat duidelijk een stimulerend effect had. Voor elke woning die via het project zonnepanelen kreeg, bleek dat er ook door een ander installatiebedrijf zonnepanelen op een woning werden geplaatst. Daarom wordt verwacht dat ook dit vervolgproject zal resulteren in een toename van de duurzame opwek van energie, zowel direct als door het positieve "spin-off" effect.

## **1.8 Versnellen in duurzame opwek is noodzakelijk**

Er is een **algemeen belang** om de verduurzaming te versnellen, zoals vastgelegd in het Klimaatakkoord met ambities en afspraken over de verduurzaming van de complete woningvoorraad. Met DGZ 1.0, die zich richtte op de eenvoudigere doelen, hebben de gemeenten een versnelling gerealiseerd in de plaatsing van zonnepaneleninstallaties. De markt heeft daarna bewezen dit prima op te pakken. Echter de moeilijkere doelgroepen, zoals de VVE's en particuliere woningeigenaren met een beperkte financiële middelen, lopen erg achter met de aanschaf van zonnepanelen. Het is daarom van belang om als gemeente hierop in te spelen en

een versnelling teweeg te brengen. Op deze manier kunnen ook deze groepen op een betaalbare wijze deelnemen aan de energietransitie en wordt energiearmoede voorkomen.

## **2.1 Juridische dekking geregeld moet worden**

Uit het projectplan vloeien activiteiten voort zoals het afsluiten van een contract met een marktpartij die installaties verkoopt voor het opwekken van zonne-energie. We zien deze activiteiten als een publieke taak gezien het algemeen belang om de verduurzaming op gang te brengen met een focus op de moeilijkere doelgroepen, zoals de VVE's en particuliere woningeigenaren met een beperkte financiële middelen.

## **Kanttekeningen**

### **1.1 Er zijn wat onduidelijkheden rondom de plaatsing en het rendement van zonnepanelen.**

Er zijn ontwikkelingen in de salderingsregeling, het terugleveren van energie als ook de wet natuurbescherming, die het berekenen van het rendement van zonnepanelen lastiger maken. Door de lagere prijzen van zonnepanelen en de BTW vrijstelling blijft een terugverdientijd van 6,5/7 jaar haalbaar.

### **1.2 Wet natuurbescherming**

Bij het plaatsen van zonnepanelen is het noodzakelijk om te voldoen aan de Wet Natuurbescherming. Dit betekent dat zonnepanelen alleen buiten het broedseizoen geplaatst mogen worden. Hier houden we rekening mee met de start van het project.

### **1.3 We kunnen de risico's op de ontwikkeling van energieprijzen en (fiscale) overheidsmaatregelen niet binnen dit project beheersen.**

Deze zaken liggen buiten onze invloedssfeer. Daarom wordt er getoetst aan de actuele marktsituatie.

### **1.4 Netcongestie**

Het regionale of lokale netwerk kan het aanbod van opgewekte energie niet altijd goed aan. Dit zorgt voor een 'file' op het elektriciteitsnet. Tot nu toe zijn er echter geen structurele problemen bij kleinverbruikers. De netbeheerder heeft aangegeven dat er in de nabije toekomst ook geen structurele problemen worden verwacht.

## **Financiën**

Het voorstel leidt niet tot een begrotingswijziging.

De geraamde jaarlijkse kosten van het project DGZ-Z zijn (voor 14 gemeenten) worden geschat op €75.000. Dit komt neer op een jaarlijkse bijdrage van €5.360,- per gemeente. De looptijd van het project is 3 tot 5 jaar. Hierbij is rekening gehouden met de kosten voor communicatie en de administratieve eenheid. De eenmalige kosten voor projectondersteuning bedraagt per gemeente €5.000,-. Deze kosten worden gefinancierd vanuit het uitvoeringsprogramma BERgeijk ENERGY 2024 en de daarop volgende uitvoeringsprogramma's (zie bijlage, Uitvoeringsprogramma BERgeijkENERGY 2024, post De Groene Zone Zonnepanelen).

Het voorstel leidt niet tot een begrotingswijziging.

## **Duurzaamheid:**

Het project is gericht op het aanbrengen van duurzame energieopwekkende installaties om het fossiele energieverbruik omlaag te brengen en dus minder CO2 uit te stoten.

Bij het plaatsen van de zonnepanelen wordt rekening gehouden met de aanwezige beschermde diersoorten vanuit de Wet Natuurbescherming. De installaties worden buiten het broedseizoen van deze soorten aangebracht.

## **Lokale MKB:**

Zoals gezegd bij punt 1.5 wordt lokale onderaanneming als positief aspect meegenomen. Daarnaast zorgt het project ook via de spin-off voor extra kansen voor het lokale bedrijfsleven.

De energiecoöperatie KempenEnergie wordt betrokken bij dit project. Ze kunnen het project onder de aandacht brengen. Daarnaast wordt samenwerking gezocht met de dorpsondersteuners en eventueel andere welzijnsorganisaties.

## **Communicatie**

DGZ-Z heeft een drietal specifieke doelgroepen waarop het project zich richt: huiseigenaren met beperkte financiële middelen, particuliere verhuurders en VvE's. Alhoewel het project ook openstaat voor huiseigenaren die niet onder deze doelgroepen vallen, wordt er in communicatie zoveel als mogelijk gericht gecommuniceerd naar de specifieke doelgroepen.

## **Uitvoering**

DGZ-Z heeft een looptijd van drie jaar, die begint na de goedkeuring door de gemeenteraden. Er bestaat de mogelijkheid om deze periode twee keer met één jaar te verlengen. Jaarlijks wordt de voortgang gemonitord, waarbij wordt beoordeeld of doorgang, uitbreiding of tussentijdse beëindiging van het project wenselijk is. Voor de gedetailleerde planning, zie het projectplan dat als bijlage aan dit raadsvoorstel is toegevoegd.

Dit project wordt zowel op regionaal als lokaal niveau geëvalueerd. De resultaten van deze evaluaties worden onder andere gedeeld met de gemeenteraad via de reguliere planning- en controlcyclus en de uitvoeringsprogramma's BERGEIJKENERGY.

## **Bijlagen**

- Projectplan De Groene Zone Zonnepanelen 1.1 (DGZ-Z)
- Concept Raadsbesluit De Groene Zone Zonnepanelen (DGZ-Z)
- Uitvoeringsprogramma BERGEIJKENERGY 2024

## **Advies Raadscommissie**

Commissie GZ heeft in haar vergadering d.d. 28 maart 2024 geadviseerd om het stuk door te geleiden naar de raadsvergadering van 18 april 2024.

Burgemeester en wethouders van Bergeijk,

A.J.M. Ewalds  
Gemeentesecretaris

A. Callewaert – de Groot  
Burgemeester